

Remissyttrande: Åtgärdsprogram för havsnejonöga

Bakgrund:

Havs- och Vattenmyndigheten (HaV) har tagit fram ett förslag till åtgärdsprogram för att skydda och stärka de svenska populationerna av havsnejonöga. Mörrumsåns vattenråd är en av flera remissinstanser. Ärendet har beretts av styrelsen för Mörrumsåns vattenråd, i vilket alla sju berörda kommuner är representerade, liksom intressenter för sakområdena fiske, jordbruk, skogsbruk, industri och vattenkraft.

Yttrande:

Mörrumsåns vattenråd välkomnar att HaV och andra myndigheter och organisationer arbetar för att förbättra situationen för hotade och tillbakaträngda arter i våra vattendrag, däribland Mörrumsån. Vi ställer oss också bakom visionen, att havsnejonöga ska återta sina forna utbredningsområden i Sverige. Vi ställer oss dock tveksamma till kombinationen ambitiösa mål (t ex livskraftiga populationer i alla laxförande vattendrag år 2040) och brist på kunskap om hur omfattande åtgärder som kommer att krävas för att uppnå dessa mål. Medlemmarna i Mörrumsåns vattenråd saknar möjlighet att bedöma om de åtgärder som framöver kan komma att krävas för att uppnå dessa mål kan anses skäliga i relation till konkurrerande intressen.

Det är en välskrivna rapport som utgör grunden i åtgärdsprogrammet, och av rapporten framgår dessvärre att inte ens med långtgående åtgärder i form av biotopvård, utrivningar mm i vattendrag i Halland, har man lyckats återfå arten, trots god respons på genomförda miljöförbättrande åtgärder avseende t ex havsöring och lax. I ljuset av detta infinner sig en oro att det kan krävas mer och mer åtgärder i t ex Mörrumsån och närliggande vattendrag, utan att man för den skull vet särskilt väl om åtgärderna sammantaget kan antas ge avsedd effekt. Man får i sammanhanget beakta att det är mycket glest med Havsnejonöga även i vattendrag i närheten av Mörrumsån, vilket sannolikt försvårar spontan etablering av arten. Och utsättningar är ju något som måste föregås av mycket noggranna avvägningar där risker för att flytta oönskade sjukdomar mm måste beaktas. Därmed kan man förvänta sig krav på långtgående arbete med att förändra den fysiska miljön för att gynna arten.

Vidare framgår att det kan bli rätt omfattande konfliktytor mot t ex biotop- och fiskevård som är inriktad på laxartad fisk och t ex sportfiske (ta bort lugnvatten och träd mm som är i vägen för fiske) samt vattenkraftverk och liknande. För Mörrumsåns del är fiskeintresset stort efter havsöring och lax. Detta fiske förvaltas av Sveaskog, som är en av medlemmarna i Mörrumsåns Vattenråd. Sveaskog ser för sin del inte att hänsyn till havsnejonöga går emot de riktlinjer företaget tillämpar i sitt biotopvårdande arbete, vilket torde underlätta ett framtida arbete i Mörrumsån för att gynna havsnejonöga.

2018-12-05

c/o Ida Lidholt
Växjö kommun
Planeringskontoret
Box 1222
351 12 Växjö

Vi föreslår att de osäkerheter som belysts ovan hanteras genom att åtgärdsprogrammet förses med något slags avstämningsarbete/etappmål inför en revidering och precisering av de långsiktiga målen 2040, eller att man t ex vattendragsvis, i ett större sammanhang, kommunicerar mer precist vilka åtgärder som föreslås genomföras i t ex Mörrumsån. Det är något sådant mer lokalspecifikt samlat åtgärdsförslag som behövs för att vi ska kunna bedöma huruvida föreslagna åtgärder kan anses skäligen i relation till kostnader och i jämförelse med konkurrerande intressen.

Nils Posse
Ordförande

Andreas Hedrén
tillfällig sekreterare.